

**PODSUMOWANIE DO STRATEGII
ROZWOJU WOJEWÓDZTWA
POMORSKIEGO 2020**

przyjętej uchwałą Sejmiku Województwa Pomorskiego

nr 458/XXII/12 z dnia 24.09.2012 r.

Gdańsk, wrzesień 2012 r.

SPIS TREŚCI:

Wstęp	3
1. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych	4
2. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jaki zakresie zostały uwzględnione ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko	7
3. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jaki zakresie zostały uwzględnione opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz.1227 z późn. zm.)	9
4. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jaki zakresie zostały uwzględnione zgłoszone uwagi i wnioski	10
5. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jaki zakresie zostały uwzględnione wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone	11
6. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jaki zakresie zostały uwzględnione propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu	12

Załączniki:

1. Sposób i zakres uwzględnienia rekomendacji zawartych w *Prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020*
2. Sposób i zakres uwzględnienia opinii właściwych organów o których mowa w art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz.1227 z późn. zm.)
3. Sposób i zakres uwzględnienia uwag i wniosków do projektu Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 zgłoszonych w związku z udziałem społeczeństwa na podstawie art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz.1227 z późn. zm.)

WSTĘP

Podsumowanie do Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz.1227 z późn. zm.) zawiera:

1. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych.
2. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jaki zakresie zostały uwzględnione:
 - a) ustalenia zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
 - b) opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz.1227 z późn. zm.),
 - c) zgłoszone uwagi i wnioski,
 - d) wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,
 - e) propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

1. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Planowanie rozwoju regionalnego jest jednym z kluczowych zadań, jakie ustawowo zostały przypisane samorządowi województwa. W tym celu dokonał on aktualizacji Strategię Rozwoju Województwa Pomorskiego z 2005 r.

Przesłankami aktualizacji były zidentyfikowane w „Raporcie z realizacji Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego w latach 2005-2009” takie kwestie jak:

- a) skala i kierunki zmian sytuacji społeczno-gospodarczej w województwie i kraju,
- b) dynamiczne procesy w globalnym, europejskim i bałtyckim otoczeniu regionu,
- c) wielkość, kierunki i efekty interwencji związanej z realizacją SRWP w województwie,
- d) potrzeba dynamizacji pozytywnych przekształceń społeczno-gospodarczych w regionie,
- e) wyzwania związane z efektywniejszą realizacją celów SRWP i polityki rozwoju regionu,
- f) zmiany prawno-regulacyjne wprowadzone ustawą z dnia 6 grudnia 2006 o zasadach prowadzenia polityki rozwoju ustanawiające m.in. strukturę strategii rozwoju województw oraz zobowiązujące samorząd województwa do dostosowania do tych wymogów struktury i treści strategii rozwoju Województwa,
- g) zmiany planistyczno-programowe oczekiwane w kraju - chodzi tu m.in. o przyjętą w dniu 13 lipca 2010 r. przez Radę Ministrów Krajową Strategię Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie (KSRR), a także o pozostałych 8 zintegrowanych strategii rozwoju (Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki, Strategia rozwoju zasobów ludzkich, Strategia rozwoju transportu, Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko, Sprawne państwo, Strategia rozwoju kapitału społecznego, Strategia bezpieczeństwa narodowego RP, Strategia zrównoważonego rozwoju wsi i rolnictwa), które mają być przygotowane i zatwierdzone na szczeblu rządowym w ramach procesu porządkowania systemu zarządzania rozwojem kraju,
- h) zmiany planistyczno-programowe na poziomie Unii Europejskiej, przede wszystkim chodzi tu m.in. o przyjętą w 2010 r. Strategię na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu Europa 2020 (Strategia Europa 2020), a także o pakiet rozwiązań legislacyjnych, nad którymi prace rozpoczną się w tym roku, a które związane będą z uruchomieniem nowych wieloletnich ram finansowych od roku 2014.

Nowy dokument, Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 (SRWP 2020), odnosi się do wymienionych powyżej spraw i wytycza strategiczne cele oraz kierunki rozwoju regionu, które mają mu zapewnić:

- a) trwały wzrost, w którym uruchamiane są zróżnicowane potencjały terytorialne dla wzmocnienia i równoważenia procesów rozwojowych,
- b) unikatową pozycję, dzięki aktywności społeczeństwa obywatelskiego, silnemu kapitałowi społecznemu i intelektualnemu, racjonalnemu zarządzaniu zasobami środowiska, gospodarczemu wykorzystaniu potencjału morza oraz inteligentnym sieciami infrastrukturalnym i powszechnemu stosowaniu technologii ekoefektywnych,
- c) pozycję lidera pozytywnych zmian społecznych i gospodarczych w Polsce i w obszarze Południowego Bałtyku.

Ponadto w efekcie realizacji SRWP 2020 województwo pomorskie ma być regionem cechującym się:

- a) **NOWOCZESNĄ GOSPODARKĄ**, atrakcyjną dla rodzimych przedsiębiorców, inwestorów zewnętrznych oraz turystów, naukowców i studentów; efektywnie wykorzystującą unikatowe atuty, związane m.in. z nadmorskim położeniem; opartą na kreatywności, sieciach współpracy i przyjaznym otoczeniu biznesowym, w której sektor B+R odpowiada na zapotrzebowanie przedsiębiorstw; włączoną w międzynarodowe przepływy informacji, wiedzy i kooperacji gospodarczej, naukowej i kulturalnej oraz skutecznie dyskontującą potencjał Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta w zewnętrznych i wewnętrznych relacjach gospodarczych.
- b) **AKTYWNYMI MIESZKAŃCAMI**, dynamicznymi, przedsiębiorczymi; wszechstronnie się rozwijającymi, podnoszącymi swoje kompetencje i dobrze odnajdującymi się na rynku pracy; tworzącymi wspólnotę zdolną do twórczego współdziałania w różnych sferach życia społecznego; umacniającymi tożsamość regionalną w oparciu o zróżnicowane i bogate dziedzictwo; skutecznie wpływającymi na poprawę efektywności instytucji publicznych zapewniających lepszy dostęp do wyższej jakości usług publicznych.
- c) **ATRAKCYJNĄ PRZESTRZENIĄ**, tworzącą trwale podstawy rozwoju poprzez dostosowanie systemu transportowego i energetycznego do długofalowych potrzeb, racjonalne wykorzystanie zasobów i walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych, a także ograniczanie i efektywne rozwiązywanie konfliktów przestrzennych, tworzenie wysokiej jakości przestrzeni oraz przeciwdziałanie skutkom ekstremalnych zjawisk naturalnych w regionie.

Powyższa wizja rozwoju regionu znalazła swoje odzwierciedlenie w zaproponowanych w SRWP 2020 powiązanych ze sobą, mających ogólny charakter i określających pożądane stany docelowe w ujęciu problemowym 3 celach strategicznych oraz 10 celach operacyjnych. Wszystkie te cele przekładają się również na potrzebę osiągnięcia zidentyfikowanych w Strategii 10 wyzwań strategicznych dla województwa pomorskiego. Trzeba jednak pamiętać, że kształt SRWP 2020 determinuje 8 założeń, zgodnie z którymi Strategia:

1. jest narzędziem kreowania rozwoju, ukierunkowując dostępne instrumenty finansowe i regulacyjne;
2. obejmuje wyłącznie te zagadnienia, na które Samorząd Województwa Pomorskiego i jego partnerzy w regionie mają rzeczywisty wpływ;
3. nie obejmuje kwestii czysto lokalnych chyba, że zachodzi ścisły związek między potrzebami i potencjałami lokalnymi a interesem regionalnym lub też, gdy lokalne deficyty istotnie ograniczają możliwości rozwojowe;
4. nie skupia się na sprawach o charakterze rutynowym, należących do sfery bieżącego funkcjonowania oraz wykonywania zadań i obowiązków prawnych przez podmioty działające w regionie;
5. jest selektywna i skoncentrowana na definiowaniu celów i kierunków działania, odzwierciedlając dokonane wybory strategiczne;
6. wyznacza cele poddające się weryfikacji i ustanawia zobowiązania do określonych działań i efektów;
7. zarysowuje kryteria identyfikacji przedsięwzięć wpisujących się w jej realizację;
8. uwzględnia specyfikę uwarunkowań rozwojowych różnych części województwa, wskazując, że nie wszystkie wyzwania rozwojowe mają wszędzie taki sam charakter i ciężar gatunkowy.

Alternatywnym rozwiązaniem, przyjętym w Prognozie oddziaływania na środowisko projektu SRWP 2020, było nie przystąpienie do aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego. Kontynuacja poprzedniej Strategii oznaczałaby realizację działań (także tych rutynowych) w obrębie całego regionu i we wszystkich obszarach: społecznym, gospodarczym i przestrzennym. Model kontynuacji skutkowałby ryzykiem niemożliwości zrealizowania wszystkich postulatów zapisanych w SRWP z 2005 r., w odniesieniu do których wywiązanie się często pozostawało poza wpływem Samorządu Województwa. Ponadto kontynuacja uchwalonej w 2005 r. Strategii mogłaby okazać się nierealną wizją rozwoju, a ostatecznie żaden z zamierzonych celów nie zostałby w pełni osiągnięty. Realizacja Strategii we wszystkich możliwych kierunkach mogłaby przyczynić się do pogorszenia sytuacji związanej z najważniejszymi zidentyfikowanymi problemami województwa.

Można więc stwierdzić, że zaniechanie działań służących aktualizacji SRWP przyczyniłoby się do pogorszenia sytuacji w aspekcie najistotniejszych zidentyfikowanych problemów województwa pomorskiego w wymiarze gospodarczym, społecznym, środowiskowym i przestrzennym, m.in.: mało skutecznej oferty dla inwestorów, nieefektywnego wykorzystania potencjału sektora B+R, niskiego poziomu zatrudnienia i aktywności zawodowej, wysokiej umieralności mieszkańców z powodu chorób cywilizacyjnych, niskiej jakości transportu zbiorowego, niezadowalającego poziomu bezpieczeństwa energetycznego i powodziowego i wreszcie złych parametrów stanu środowiska.

2. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jaki zakresie zostały uwzględnione ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 została opracowana w oparciu o art. 46 pkt 1 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2008 r. Nr 199 poz. 1227 z późn. zm.)

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z:

- a) Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gdańsku, pismo nr RDOŚ-Gd-WOO.411.36.2.2011.ER z dnia 20 października 2011 r.,
- b) Pomorskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym, pismo nr SE-NS-80.9022.490.234.2011BK z dnia 7 listopada 2011 r.,
- c) Dyrektorem Urzędu Morskiego w Gdyni, pismo nr INZ/ZP-8316/99/11 z dnia 24 października 2011 r.,
- d) Dyrektorem Urzędu Morskiego w Słupsku, pismo nr OW-Bc-074/79/11 z dnia 3 listopada 2011 r.

Prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona przez wyłonioną w przetargu firmę Ekoverst Łukasz Szkudlarek z Wrocławia.

W Prognozie oddziaływania na środowisko zawartych zostało 34 rekomendacji, propozycji zmian zapisów w tekście Strategii, które dotyczyły m.in.:

- a) zmiany zapisu wizji rozwoju regionu,
- b) dodania słowa zrównoważony w przesłankach celu strategicznego Nowoczesna Gospodarka,
- c) dodania zapisów o wspieraniu przedsięwzięć innowacyjnych także w branży ochrony środowiska,
- d) dodania w celu operacyjnym 1.1 efektu: *Zmiana postaw i świadomości społecznej oraz władz, przedsiębiorców i naukowców wobec postrzegania ekoinnowacyjności,*
- e) dodania zapisów ukierunkowujących na tworzenie „zielonych miejsc pracy”,
- f) potrzeby minimalizacji presji turystyki na środowisko,
- g) rozszerzenia zaangażowania organizacji pozarządowych w realizację zadań publicznych także w obszarze szeroko rozumianej ochrony środowiska,
- h) zmiany nazwy działania 2 w celu operacyjnym 2.2,
- i) potrzeby zdefiniowania określenia „choroby cywilizacyjne”,
- j) w celu operacyjnym 2.3 dodanie efektu lub kluczowego warunku sukcesu dotyczącego rozwijania świadomości ekologicznej od jak najwcześniejszego etapu edukacji,
- k) dodania w celu operacyjnym 3.1 kluczowego warunku sukcesu: *Minimalizacja presji na środowisko przyrodnicze wynikającej z realizacji inwestycji transportowych,*
- l) uwzględnienia w SRWP planów budowy pierwszej elektrowni jądrowej oraz planów poszukiwania i późniejszej potencjalnej eksploatacji gazu z łupków,
- m) rozszerzenia obszaru strategicznej interwencji w działaniu 3.2.4,
- n) dodania nowego kierunku działania w celu operacyjnym 3.3 dotyczącego podnoszenia społecznej świadomości ekologicznej oraz dodanie efektu: *Wzrost świadomości społecznej w zakresie potrzeb ochrony środowiska,*
- o) rozważenia zmiany nazwy wskaźnika odnosząc się do różnych form ochrony przyrody,
- p) połączenia celu operacyjnego 3.3. i 3.4,

- q) dodania do kluczowych warunków sukcesu zapisu o wspieraniu lokalnych działań dotyczących malej retencji,
- r) przeformułowania wskaźników dotyczących ochrony przed powodzią,
- s) uzupełnienia zadań Pomorskiego Systemu Monitoringu i Ewaluacji o monitorowanie oddziaływania na środowisko.

Wszystkie rekomendacje zostały przeanalizowane w aspekcie zasadności i możliwości ich uwzględnienia w Strategii. Szczegółowy opis sposobu w jaki zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione rekomendacje zawarte w Prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 znajdują się w załączniku nr 1 do niniejszego podsumowania.

3. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jaki zakresie zostały uwzględnione opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz.1227 z późn. zm.)

17 maja 2012 r. Zarząd Województwa Pomorskiego uchwałą nr 513/144/12 przyjął Prognozę oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego. Następnie tego samego dnia przekazał Prognozę oddziaływania na środowisko wraz z projektem SRWP 2020 przyjętym przez Zarząd Województwa Pomorskiego uchwałą nr 326/131/12 do zaopiniowania przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku, Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni oraz Dyrektora Urzędu Morskiego w Słupsku.

Projekt SRWP 2020 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko bez uwag zaopiniował Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny (pismo nr SE-NS-80.9022.490.177.2012.AS z dnia 25 czerwca 2012 r.) oraz Dyrektor Urzędu Morskiego w Słupsku (pismo nr OW-60/63/12 z dnia 8 czerwca 2012 r.). Natomiast opinię z uwagami przekazał Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku (pismo nr RDOŚ-Gd-WOO.411.18.2012.KSZ.3. z dnia 19 czerwca 2012 r.) oraz Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni (e-mail z dnia 18 czerwca 2012 r.).

Wszystkie zgłoszone uwagi właściwych organów zostały rozpatrzone w pracach nad Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020, a szczegółowy sposób i zakres ich uwzględnienia w Strategii został przedstawiony w tabeli w załączniku nr 2 do niniejszego podsumowania.

4. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jaki zakresie zostały uwzględnione zgłoszone uwagi i wnioski

29 marca 2012 r. Zarząd Województwa Pomorskiego uchwałą nr 326/131/12 przyjął projekt Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 i skierował go do konsultacji społecznych prowadzonych na podstawie zapisów art. 6 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r. Nr 84 poz.712 z późn. zm.). Konsultacje te trwały od 2 kwietnia do 22 czerwca 2012 r. Raport z przebiegu tych konsultacji został przyjęty przez Zarząd Województwa Pomorskiego 19 lipca br. uchwałą nr 844/162/12.

Równoległe w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu SRWP trwały prace nad opracowaniem Prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020. Prognoza została przyjęta przez Zarząd Województwa Pomorskiego w dniu 17 maja 2012 r. (uchwała nr 513/144/12). Możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko w trybie art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko zapewniona była od 18 maja do 13 czerwca 2012 r. Projekt Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 wraz z przygotowaną dla niego Prognozą oddziaływania na środowisko dostępny był na dedykowanej Strategii stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego www.strategia2020.pomorskie.eu oraz Biuletynie Informacji Publicznej. O możliwości udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko opublikowane zostało także ogłoszenie w prasie o zasięgu regionalnym¹ oraz umieszczono je na dedykowanej SRWP stronie internetowej województwa pomorskiego, a także na tablicy ogłoszeń w urzędzie marszałkowskim. Informacja o projektowanych dokumentach została opublikowana także w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie.

W ramach zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko w trybie art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w dniu 11 czerwca br. została przeprowadzona publiczna debata dotycząca *Prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020*. W trakcie spotkania zaprezentowano projekt Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 wraz z opracowaną do projektu Strategii Prognozą oddziaływania na środowisko. W debacie wzięło udział ponad 50 osób, w tym przedstawiciele samorządów terytorialnych, administracji rządowej, organizacji pozarządowych, instytucji publicznych oraz dziennikarze.

Wszystkie zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko uwagi i wnioski zostały rozpatrzone przy opracowywaniu dokumentu Strategii. Pełna dokumentacja dotycząca zgłoszonych w tym procesie uwag i wniosków, jak również sposobu i zakresu w jaki zostały rozpatrzone i uwzględnione dostępna jest w Departamencie Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego, a także została dołączona w formie załącznika nr 3 do niniejszego podsumowania. Wszystkie te informacje dostępne będą również na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego.

¹ Regionalny dodatek „Gazety Wyborczej” z dnia 18 maja 2012 r.

5. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jaki zakresie zostały uwzględnione wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone

Podstawowym aktem prawnym regulującym transgraniczną ocenę oddziaływania na środowisko w Polsce jest ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która w art. 104 określa zasady postępowania w sprawach transgranicznego oddziaływania na środowisko. Zgodnie z wspomnianym artykułem w razie stwierdzenia możliwości znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na skutek realizacji projektów polityk, strategii, planów lub programów przeprowadza się postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko. Tym samym podstawą do podjęcia oceny transgranicznej jest stwierdzenie możliwości wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania w wyniku realizacji któregośkolwiek z zamierzeń SRWP.

Zgodnie z definicją zawartą w *Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym*², oddziaływanie transgraniczne oznacza jakiegokolwiek oddziaływanie, niemające wyłącznie charakteru globalnego, na terenie podlegającym jurysdykcji Strony³, spowodowane planowaną działalnością, której fizyczna przyczyna jest w całości lub częściowo położona na terenie podlegającym jurysdykcji innej Strony.

Potencjalne oddziaływanie transgraniczne działań przewidzianych w SRWP uzależnione jest przede wszystkim od lokalizacji oraz charakteru poszczególnych inwestycji realizowanych w jej ramach. Największe zagrożenie potencjalnych oddziaływań transgranicznych mogą nieść ze sobą inwestycje infrastrukturalne. Mogą one oddziaływać na poszczególne komponenty środowiska, a w szczególności na różnorodność biologiczną, wody oraz powietrze.

Oceniana Strategia w sposób bezpośredni nie zakłada realizacji jakichkolwiek inwestycji infrastrukturalnych. Z racji tego, iż obejmuje jedno województwo to nie zakłada także, że którekolwiek z działań będzie realizowane bezpośrednio przy granicy Państwa. SRWP nie zakłada także bezpośrednio żadnych konkretnych inwestycji infrastrukturalnych na wybrzeżu i polskich wodach terytorialnych. Nie przewiduje się także, by działania administracyjne, będące główną podstawą SRWP, mogły powodować jakiegokolwiek bezpośrednie oddziaływania wpływające na stan środowiska krajów sąsiadujących z Polską.

W wyniku przeprowadzonych analiz na etapie sporządzania Prognozy oddziaływania na środowisko, co znalazło następnie swoje odzwierciedlenie w samej Prognozie oddziaływania na środowisko stwierdzono, że żaden z celów, ani żaden z kierunków nie niesie za sobą ryzyka wystąpienia negatywnych oddziaływań transgranicznych. Nie zidentyfikowano także żadnych możliwych oddziaływań skumulowanych mogących być efektem nałożenia się na siebie oddziaływań SRWP i innego dokumentu. Należy jednak podkreślić, że wyniki przeprowadzonych analiz wskazują, iż realizacja zamierzeń SRWP w kontekście transgranicznym może poprawić stan środowiska regionu Morza Bałtyckiego. Zatem ewentualne oddziaływania będą miały charakter pozytywny i nie wymagają prowadzenia procedury transgranicznej OOS. Z uwagi na powyższe procedura ta nie została ona przeprowadzona.

² Konwencja z Espoo zawarta w dniu 25 lutego 1991 r., Dz. U. z 1999 r., Nr 96, poz. 1110.

³ Strona – państwo podpisujące konwencję.

6. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jaki zakresie zostały uwzględnione propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Proces realizacji Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego będzie monitorowany i okresowo oceniany w oparciu o wskaźniki przypisane do każdego celu operacyjnego. Działania w tym zakresie będą miały charakter regularny, prowadząc do powstania Pomorskiego Systemu Monitoringu i Ewaluacji (PSME), który stanowić będzie istotny element systemu realizacji Strategii.

Podstawowym celem funkcjonowania PSME będzie efektywne wsparcie procesu decyzyjnego związanego z planowaniem i wykorzystaniem zasobów (głównie finansowych) kierowanych na realizację Strategii. Opracowując zakres działania PSME uwzględniono rekomendację zawartą w Prognozie oddziaływania na środowisko postulującą jednoznaczne określenie statusu PSME oraz uzupełnienie jego zadań o monitorowanie oddziaływania na środowisko. Zdaniem autorów Prognozy oddziaływania na środowisko zapisy zawarte w projekcie Strategii nie dawały pewności, że środowisko będzie elementem monitoringu społeczno-gospodarczo-przestrzennego. Propozycja została uwzględniona w treści rozdziału D. Monitorowanie i ocena efektów w pkt 3 dotyczącym zakresu działania PSME w lit. b.

Zakres działania PSME obejmie przede wszystkim następujące zadania:

- a) systemowa obserwacja działań prowadzonych na rzecz realizacji Strategii oraz ich efektów w oparciu o miary sukcesu, w tym wskaźniki i zobowiązania przypisane celom Strategii;
- b) analiza zmian społecznych, gospodarczych i środowiskowych zachodzących w regionie, ze szczególnym uwzględnieniem tych, które są związane z realizacją Strategii;
- c) ocena postępów realizacji regionalnych programów strategicznych, w tym wynikających z nich programów operacyjnych, a także ocena osiągniętych dzięki nim efektów;
- d) identyfikacja nowych uwarunkowań związanych z realizacją celów Strategii i formułowanie rekomendacji dotyczących zamierzeń w niej określonych, a także systemu jej realizacji;
- e) ocena efektów realizowanych w regionie wspólnotowych, krajowych i regionalnych polityk publicznych;
- f) analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym regionu;
- g) formułowanie prognoz i scenariuszy rozwoju regionu.

PSME będzie funkcjonował na podstawie wieloletnich i rocznych planów działań zatwierdzanych przez Zarząd Województwa Pomorskiego. W planach tych wskazywane będą przede wszystkim obszary tematyczne wymagające badań, a także podstawowe warunki i zasady ich realizacji.

Szczegółowa koncepcja działania PSME zostanie zatwierdzona przez Zarząd Województwa Pomorskiego w okresie 6 miesięcy od przyjęcia Strategii. Określi ona m.in.:

- a) zakres i metodykę gromadzonych i przetwarzanych danych;
- b) zasady działania i odpowiedzialności uczestników systemu, w tym zasady koordynacji działań monitoringowych i ewaluacyjnych realizowanych w ramach regionalnych programów strategicznych;
- c) procedury i zasady przygotowania, odbioru, gromadzenia, przetwarzania, raportowania i udostępniania wyników badań dotyczących regionalnych programów strategicznych;
- d) procedury i zasady wdrażania rekomendacji płynących z prowadzonych badań;
- e) zasoby organizacyjne i finansowe niezbędne dla realizacji celów PSME.

Minimum raz na 2 lata Zarząd Województwa opracuje *Informację o postępach realizacji Strategii*, zaś co najmniej raz w czasie kadencji Sejmiku Województwa – sporządzi *Ocenę realizacji Strategii*. Oba te dokumenty będą opiniowane przez regionalne forum terytorialne, a następnie przedstawiane Sejmikowi Województwa Pomorskiego. Wnioski i rekomendacje płynące z tych dokumentów mogą być przesłanką aktualizacji Strategii.